

SZILÁGY SOMLYÓ

TÁRSADALMI ÉS POLITIKAI HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN

Előfizetési ára:

Egész évre 28 K, fél évre 14 K, negyedévre 7 K.
Egyes szám ára 60 fillér.

Felolós szerkesztő és kiadótulajdonos:

BÖLÖNI SÁNDOR.

Társzerkesztő:

B. JÓZSA GYULA.

Hivatalos hirdetések díja fél hasábig 50 korona.

Nyiltér seronként 4 korona.

→*← Magánhirdetések meg egyezés szerint. →*←

Fölmentve és elítélve!

A hire csak most jutott el hozzánk, de még a múlt hó 23. napján történt. Nem csoda, hogy hire ilyen soká érkezett, mert mostanság a közlekedés fölöttébb nehézkes és lassú, hanem azért is, mert az az ország,

Párisban történt.

Nevezetesen az történt, hogy végre az az oly igen kinos Caillaux-ügynek a hosszán és sokképen s legtöbbször nagy hűhóval hánytorgatott aktáit végképen lezárták.

Ez a Caillaux, akinek ügye nemcsak a franciákat, hanem azoknak csókos barátait és fegyveres ellenségeit is oly sokáig lázban tartotta, — egy tetőtől talpig férfi volt. Származására nézve: vérbeli francia; foglalkozására nézve: a francia köztársaság volt miniszterelnöke. Erkölse: feddhetetlen. Jelleme: krisztusilag állhatatos és krisztusilag — szelid.

S mi volt a büne és bűnének gyökere, hogy vád és meghurcoltatás alá került?

Bűne az volt, hogy a most végsőket kinosan vajdó nagy világháború kezdetén és folyamán megdöbbenve látta be a sok milliónyi pusztulóságok között sok milliónyi ártatlan embernek vére hullását, élte kioltását. A mit ma, a végnek kezdetén már minden józan eszű ember elkeseredetten lát be. Előbb is belátták ezt sokan; de senki sem merte mondani. A hazaárulás vádjának lakatja csüggött az emberajkon s a becstelenség vádjának béklyója nehezült a kézre, ha valaki szóban, vagy írásban merte volna elszörnyedésének vétségét mondani — a hadviselés és annak szörnyűségei ellen.

Am Caillaux abban emberelte meg önmagát, hogy mert szólani, mert írni, mert cselekedni.

Megtette azt, a mit száz meg százerek szerettek volna megtenni, de nem mertek.

Caillaux tudta, hogy az út, melyen elindul, keserves lesz. Golgotára, vagy éppen keresztalálra vezet. De nem riadt vissza. Állhatatos volt; mert viszont meg volt győződve, hogy áldozata, a béke üdvében, nyeresége lesz minden embertársának, az egész világnak.

Bátor volt és emberszerető, mint az áldott Krisztus.

Ez volt az ő bűnének egyike.

És ebből saradtak az ő bűnének hatásai. A tiltakozás az emberöldöklő, vagyonszerető háború folytatása ellen. Az ösztökélés a mielőbbi áldott megbékélésre. A kürtzengés, hogy népek, nemzetek tegyék át küzdelmeiket a kultura mezején való nemes és vértelen harcetekre s ottan keressenek nem átkos, sőt áldásos győzelmet és diadalt.

Szegény modern apostol, idején szólott ugyan, de — nem jókor.

Akkor még olyanok voltak az idők, hogy a háboruspártiak még nem vettek maguknak elégséget. Még aránylag bőven volt elpusztítani való anyag és ember. A még meglevő továbbmenő pusztítására vették magukat.

Nos és azokra még, a kik merészkedtek a megbékélés eszméjével előhozakodni. Így főként és első sorban — Caillauxra.

Rásütötték az ellenséggel cimboráskodó hazaárulás szörnyűsége vádját. És ez által legdrágább polgári ékességétől, a becsülettől akarták megfosztani. Porig akarták alázni. A keservek keservével árasztani el szívet, a gyötretmek gyötrelmével megkínózni a lelkét s csak azután — kereszten, hóhérbárd alatt, vagy én nem is tudom, hogy milyen eszközzel tenni sötét-szárnyu varjak martalékává őt magát.

Am a jó Isten nem hagyta az ő emberét. Rendelte az időknek és abban — az embereknek elváltozásait. Az ő rendeléséből ma már világszerte erőteljes békeszelek lengedeznek. A háborusdi tulságba-vívésének mámore az agyából elpárolgóban, az igazságot kereső szemek gyógyulnak vakultságukból, közelben, távolban a józanság szavai szólalnak meg.

Az igazságot a Caillaux ítélő, a francia bírák sem rejthették — véka alá. Caillauxról hivatalosan is lemosták az ellenséggel cimboráskodó hazaárulás vádját.

Tehát végre valahára ez az emberiség közjáváért dobogó szívű ember föl van mentve a szörnyű vád alól.

Fölmentve és . . . még is elítélve!

Nem cimboráskodás, nem hazaárulás miatt, hanem csupán azért, mert ellenségbeli férfakkal levelezést folytatott.

Elítélve — még pedig három évi börtönre, öt évi hazájából kitiltásra és tíz évi politikai jogai elvesztésére.

Nincs módunkban (és talán nem is szabad!) mérlegelni, hogy nem-e szigorú ez a büntetés. Lehet, hogy nemes céljának elérhetésére való jóigyekezetében követett el olyan hibákat, melyekért így kell bűnhődnie.

Mi azonban csak örülni tudunk, hogy a békeszerzés nagy eszméjének ezen igazán drámai hőse a rettenetes hazaárulási vádtól legalább teljesen kitisztult.

Egyébként pedig őszinte részvétünk kíséri a nagy férfit keresztes száműzetésébe és sötét börtönének falai közé.

B. J. Gy.

Uj fuvalmak

kelnek szárnyra Anglia felől, a világszellemnek új áramlatai indultak el a kis szigetről, ahonnan ma a világ sorsát intézik. A háborúból, amelynek döntenie kellett, hogy valóban Angliáé a döntő szó, vagy vele Németország és a hozzákapcsolódott hatalmi koncepció versenyre kelhet, — Anglia hegemoniája megerősödve került ki.

Franciaországnak rettentő erőlködéseit nem maradt egyéb, mint a győzelem mámore, a kielégített reváns mákonya, a mely a végzetes vérvesztéssel szemben most narkotikum s ezen felül egy csomó adósság. Anglia vonzalma azonban plátói szerelemmé változott.

Lloyd Georgenak minapi szenzációs jelentése után egyre erősebben és hatalmasabban harsog Európán keresztül az angol közvélemény, amely tulkiabálja a san-remoi diskurzusok csendes mormolását és a párisi sajtó panaszait, elégedetlenségét és szemrehányásait.

A lordok házában most tárgyalják a saint-germaini békeszerződés ratifikációjának ügyét és az összes felszólalók már is egyértelműleg a revíziót követelik. Egyik lord szerint a békeszerződés terhei elviselhetetlenek, a szerződés így el nem fogadható, mert lábbal tiporja a legszentebb nemzeti érzéseket. Newton lord tiltakozik az ellen, hogy a békeszerződés új rabságot hozzon Ausztria népére és utját állja, hogy a földrajzi és történelmi szempontokon kívül a gazdasági érdekek is föltétlenül érvényesüljenek. De ami a legfontosabb, Millner lord az angol kormány nevében odakiáltja a világnak, hogy Ausztria igenis egyesülhet Németországgal, miután ez az osztrák nép óhaja.

Uj fuvalmak kelnek szárnyra Albion felől és az akadályt nem ismerő új áramlatokban az igazi békeakarat, emberiség érzése lüktet és a világlelkiismeret szíve dobog.

„Ellenzék.”

KÜLÖNFÉLÉK.

— Az új szilágysármegyei főispán, dr. Serbán Miklós állását a zilahi vármegyházán a múlt hó 22-én foglalta el.

— Papbeiktatás Zsilbón. A zsilbói ref. egyházközség újon választott lelkesét, Csutak Károlyt a múlt hó 24-én lelkes pompával ünnepelve fogadta és a reá következő napon szintén impozáns lelkesedéssel iktatta be hivatalába. A beiktatás templomi ünnepélyén Kádár Géza zilahi lelkész fungált mint espereshelyettes.

— A pénzegység megteremtése. A román kormány a közel jövőben bevonja a koronákat a forgalomból és leikkal cseréli ki. A beváltás módját illetőleg kétféle verzió van forgalomban. Az egyik verzió szerint minden száz koronát 80 leirért cserélnek be, a 80 leiről azonban az állam kényszerkölcsön címén igénybe vesz 40 leirt s erről a tulajdonosnak államkötvényt ad, 40 leir pedig készpénzben marad a tulajdonosnak. A másik verzió szerint a koronát 1 : 1 arányban váltják be. A tulajdonos azonban 100 koronáért csak 40 leir készpénzt, 40 leiről kölcsönkötvényt, 20 leiről pedig bankutalványt kap.

— Értesítés. A szilágysomlyói volt felsőleányiskola 1910. évben végzett növendékei a f. évi május hó 1-ére tervezett találkozásukat közlekedési akadályok miatt bizonytalan időre elhalasztották.

— Lelkészhálál. Egy zajtalan, de eredményes munkában élő lelképásztor élete vége lobbort vetett. A krasznamihályfalvai ref. egyház puritán jellemű és közkeletű lelképásztera, Tamás László 64 éves korában rövid szenvedés után meghalt. Temetése híveinek és tisztelőinek ózinte részvételével múlt hó 20-án folyt le. Őt leányán s egy unokáján kívül széles körű rokonság, híveinek szép számu serege és karszártsai mély fájdalommal gyászolják.

— Halálozás. Papp Iván helybeli kelmefestő május hó 2-án délután rövid betegeskedés után, életének 65-ik évében elhunyt. Még vasárnap délután kiült a háza előtti padra s ott rosszul érezte magát, hement a szobába lefeküdni és lefekvés után rövid időre meghalt. Halálát felesége, 8 gyermeke és 1 unokája gyászolják. Temetése május 4-én délután 4 órakor volt a gör. kath. egyház szertartása szerint. Az elhunytat a ref. temetőben helyezték örök nyugalomra.

— Hirdetmény. Közhírré teszem, hogy a Szilágysomlyó város bel- és külterületein összes haszonállatokra nézve a tavaszi haszonállat vizsgálat május hó 7-én reggel 8 órakor fog a baromvásártéren megtartatni. Felhívom a város gazdaközönségét, hogy a jelzett helyen és időben a város egész egyiptás állatállományát a külterlekről is kivétel nélkül a baromvásártéren szigorú büntetés és a közlegelőről való eltávolítás terhe mellett állítsák elő, hol azokat az állami állatorvos megvizsgálja. A többi állatfajokat nem kell előállítani, azok tekintettel az idő előrehaladott voltára és a szigorú gazdasági munkálatokra, szokott munkájukat végezhetik, azokat csak szükség esetén megszokott helyükön, illetve munkájuk közben fogja a hatósági állatorvos megvizsgálni. Szilágysomlyó, 1920. május 3. Deleu, polgármester.

— Elszámlolják a vasutanyagot. A magyarországi román misszió likvidálni fogja a megszállás ideje alatt Románia által igénybe vett vasuti anyagot, valamint rendezni fogja a Romániában maradt hadiözvegyek és rokkantak ügyét, végül az erdélyi bankoknak budapesti főintézetekkel levő viszonyát is szabályozni és rendezni fogja. (Dtü.)

— Erdőégés. Folyó hó 4-én délután 6 óra tájt tűzveszedelmet jelentő harangkongatás riasztotta ki házaikból városunk lakosságát. Az utcára tördülők ijedten tudakolták, hogy hol, merre van a tűz. Nehányan felszaladtak a toronyba és onnan meglátták, hogy a Magurának Badacson felé néző részén ég egy erdőrézlet, mely a város tulajdonát képezi. A hír köztudomásra jutván, sokan siettek a tűz lokalizálására; de mielőtt az égés színhelyére jutottak volna, már lokalizálták a tüzet az épen azon a tájon kirándulásozott román gimnázisták segítségével az ugyanott dolgozó favágó napszámosok.

Az égés a napszámosok által gerjesztett ételmelegítő tűzből származott. Ugyanis a tűzrakásokból eltévedt néhány tüzes perje a száraz gesztet lángra lobbantotta s a tűz így terjedt tova egy alig félholdnyi területen. Az amúgy is levágásra szánt élőfák csak megperzselődtek s így bennök kár nem igen esett.

— Új menetrend. A Szamosvölgyi vasutak igazgatósága május hó 1-én kezdődő hatállyal új menetrendet állított be, mely Zilahnak és közvetlen vidékének azzal kedvez, hogy naponta Zilahról két-két vonat indul Kolozsvárra is, Nagyváradra is és viszont naponta Zilahra két-két vonat érkezik Kolozsvárról is, Nagyváradról is. Kolozsvárról indul vonat hajnali 3 ó. 42 p. és d. e. 10 ó. 17 p., Nagyváradra pedig indul d. e. 10 ó. 17 p. és d. u. 6 ó. 24 p. E vonatok érkezései: Kolozsvárra d. e. 10 ó. 17 p., illetve d. u. 6 ó. 25 p., Nagyváradra pedig d. u. 5 ó. 29 p., illetve 11 ó. 8 p. Zilahra érkezik Kolozsvárról d. u. 3 ó. 27 p. és este 10 ó., Nagyváradról pedig d. e. 8 ó. 27 p. és d. u. 3 ó. 27 p. E vonatok indulásai Kolozsvárról hajnali 5 ó. 22 p. és d. u. 3 ó. 44 p., Nagyváradról éjjel 2 ó. 26 p. és reggel 8 ó. 27 p. Mindezen vonatjáratokhoz a szilágysomlyói szárnyvonalnak külön-külön csatlakozása van s így a menetrend Szilágysomlyóra is igen kedvező. Nem hallgathatjuk el, hogy minékünk szilágysomlyóinak nemcsak ezen vonatjáratok egyetlenségéhez, hanem csatlakozásunk Sarmaságon keresztül, hanem újabbán a Zilahról Nagyvárad felé menő Szilágysomlyó vasúthoz ha van is csatlakozásunk, de csak úgy, hogy Károly felé utazhassunk, ellenben ha Zilahról Somlyóra haza felé tartanánk, orrunk elől gyakran eljőveget a mi kis szárnyvonalunk s így Sarmaságon kell majdnem egy kerek napot tölteni. E rendkívül alkalmatlan vasutjárási rendünkre felhívjuk az illetékes szatmári üzletvezetőség kegyes figyelmét.

Censurat: J. DELEU.

Kelengye kikézimunkálása

s egyéb kézimunkák készítése pontosan és jutányos áron elvállaltatik. Nagy László-utca 4. (Farmati ház.)

Fürdő megnyitás.

Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy a

zálnoki gyógyfürdőt

1920. évi idényre május hó 15-én megnyitom.

E fürdő régi hírnevéhez javalva van vérszegénységnél, idegességnél, fejfájásnál (migraine), különféle női bajoknál, heveny és idült csuzos és köszvényes bántalmaknál, táplálkozási zavaroknál, alhasi pangásnál, megrögzött székrekedésnél, szédülési és agyvérterlódási tüneteknél, Előző gyuladásokból, ugymint mellhártya, hashártyalob után visszamaradt izzadmányok a fürdő használata után gyorsan és biztosan felszívódnak.

Tisztelt vendégeimet, kik érkezésüket előre bejelentik, Kisderzsida állomáson kocsit várja.

Magyaros és rituális (kóser) ételekről és italokról gondoskodva van, ugyszintén fürdőorvosról is.

Bővebb felvilágosítással szolgállok.

Tisztelettel:

A fürdőtulajdonos Zálnokon,
Szilágysármegye. U. p. Nagyderzsida.

Eladó szőlőhely

A Mesterhegyen levő 1 hold pusztaszőlőhelyem eladó.

Bővebb értesítést ad

Vass István
kőműves mester.

A Szilágysomlyó J.-féle üzlethelyiség

ZALAU (Zilah, volt Kossuth-tér 19.) teljes berendezése (állandó, pult, fiókok) fűszer, üveg, porcellán, bazar-áru részére — üzletáthelyezés miatt

eladó

s rögtön átvehető. Értekezni lehet Zilahon Szabó Kálmán tulajdonossal az üzletben.

Egy jó karban levő 13×18-as

fényképezőgép

teljes felszereléssel eladó. Felvilágosítás a kiadóban.

Eladó

egy fényképezési műterem mint épületanyag, egy légszekerény, egy nagy mangorló. Megtekinthetők dr. Gáspárnál.

Ötven kilogramm

szilvaiz (lekvár)

— kitűnő házi készítmény — kisebb tételekben is eladó. Hol? Megtudható a kiadóhivatalban.